

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання наглядової ради

ПрАТ «Експортно-кредитне агентство»

10.05.2024 № 9

**ПОЛІТИКА СТРАХУВАННЯ
зовнішньоекономічних договорів (контрактів)**

Київ 2024

1. Загальні положення

1.1. Ця Політика страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) (далі - Політика) розроблена у відповідності до Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності» та інших нормативно-правових актів України (з урахуванням особливостей діяльності приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» (далі – Страховик), встановлених Законом України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності»).

1.2. На підставі цієї Політики Страховик укладає зі страхувальниками договори страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) (далі – договори страхування).

1.3. Ця Політика регулює загальні умови здійснення страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Конкретні умови страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) визначаються договором страхування, що укладається між Страховиком і страхувальником.

2. Основні терміни та скорочення

2.1. У цій Політиці терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

дата сплати дебіторської заборгованості - визначена умовами зовнішньоекономічного договору (контракту) або інвойсом кінцева дата сплати іноземним покупцем страхувальнику дебіторської заборгованості за поставлені товари (виконані роботи, надані послуги);

дебіторська заборгованість - сума заборгованості іноземного покупця перед страхувальником на певну дату, що виникла за зовнішньоекономічним договором (контрактом) за поставлені товари (виконані роботи, надані послуги);

додаткова відстрочка платежу – погоджена між страхувальником та Страховиком, встановлена у договорі страхування, максимально дозволена кількість днів, у межах яких страхувальник може без погодження зі Страховиком відстрочити (перенести) дату сплати іноземним покупцем дебіторської заборгованості;

звітний період – визначений в договорі страхування проміжок часу в календарних днях/місяцях, за який Страхувальник подає Страховику заяву (декларацію) про товарообіг;

зовнішньоекономічний договір (контракт) (далі - ЗЕД) - домовленість двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних покупців, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності;

інвойс, рахунок, рахунок-фактура, накладна (далі - інвойс) - документ, що надається страхувальником іноземному покупцю та містить перелік товарів, послуг, їх кількість, суму коштів (ціну), яку іноземний покупець має за них сплатити, та іншу інформацію по поставці;

іноземний покупець - суб'єкт господарювання - нерезидент, що здійснює придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до ЗЕД, укладеного з українським експортером;

компетентні органи:

- державні чи уповноважені органи України та/або інших держав, до компетенції яких належить ліквідація наслідків страхових випадків, встановлення причин та обставин їх настання, оцінка наслідків, а також надання офіційних роз'яснень/висновків/рішень тощо щодо питань, що стосуються обставин настання страхового випадку, та які (роз'яснення/висновки/рішення тощо) відповідно до чинного законодавства є необхідними та достатніми доказами для визнання або невизнання Страховиком події страховим випадком;

Політика страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)

- юридичні особи, що мають відповідні повноваження, до яких може звертатися Страховик або страхувальник для вирішення суперечок та інших питань, що впливають із договору страхування.

Компетентними органами, зокрема, вважаються: органи МВС, органи ДСНС, суди та інші органи, які наділені відповідними повноваженнями;

кредитний ліміт – встановлена Страховиком та зазначена у договорі страхування максимально допустима сума дебіторської заборгованості іноземного покупця перед страхувальником, в межах якої можуть прийматися на страхування суми дебіторської заборгованості за конкретними інвойсами/окремими поставками за ЗЕД, за умови відповідності дебіторської заборгованості вимогам, передбаченим договором страхування. Кредитний ліміт встановлюється індивідуально щодо кожного іноземного покупця незалежно від конкретного ЗЕД;

ліміт за договором страхування – встановлений Страховиком та зазначений в договорі страхування максимальний (граничний) сукупний розмір усіх діючих кредитних лімітів за договором страхування;

максимальний строк торгового (комерційного) кредиту - встановлений Страховиком та зазначений в договорі страхування максимально дозволений строк відстрочення або розстрочення оплати іноземним покупцем товарів (робіт, послуг), що поставляються (виконуються, надаються) за ЗЕД, та який (строк) включає в себе строки торгового (комерційного) кредиту та додаткової відстрочки платежу;

період очікування - передбачений у договорі страхування та встановлений у календарних днях період часу, протягом якого страхувальник здійснює заходи щодо стягнення з іноземного покупця суми простроченої дебіторської заборгованості за зовнішньоекономічним договором (контрактом) та після спливу якого (періоду очікування) страхувальник має право звернутися до Страховика із заявою про виплату страхового відшкодування. Відлік періоду очікування починається з дня, наступного за днем отримання Страховиком письмового повідомлення страхувальника про настання події, що має ознаки страхового випадку;

періоди страхування - часові обмеження щодо дії страхового захисту за договором страхування в межах загального строку дії договору страхування;

поставка товару/виконання робіт/надання послуги – момент передачі товару (робіт, послуг), ризику його втрати або пошкодження від страхувальника до іноземного покупця згідно із умовами ЗЕД;

прострочена дебіторська заборгованість - дебіторська заборгованість, що виникає на наступний день після закінчення терміну оплати за поставлений товар (надані послуги, виконані роботи) згідно із умовами ЗЕД;

рішення щодо ліміту – документально оформлене рішення Страховика щодо встановлення, підвищення, зменшення, підтримання, анулювання або відмови у встановленні кредитного ліміту або рішення про зміну його додаткових умов;

роботи, послуги українського походження – роботи, послуги, що виконуються та надаються суб'єктами господарювання - резидентами України;

спір – невирішена, достеменна та задокументована розбіжність між страхувальником та іноземним покупцем, пов'язана з невиконанням зобов'язань за ЗЕД страхувальником та/або іноземним покупцем, що викликала відмову з боку іноземного покупця виконувати свої грошові зобов'язання перед страхувальником у відповідності з ЗЕД;

страхова виплата (страхове відшкодування) – грошові кошти, що виплачуються Страховиком у разі настання страхового випадку відповідно до умов договору страхування;

страхове покриття - сукупність строкових, територіальних та вартісних складових страхового захисту, що надається відповідно до договору страхування;

страховий інтерес - матеріальна заінтересованість та/або потреба страхувальника (іншої

особи, визначеної в договорі страхування (вигодонабувача)) у страхуванні ризиків, пов'язаних з можливими збитками страхувальника;

Страховик - приватне акціонерне товариство «Експортно-кредитне агентство»;

строк страхового покриття - період, протягом якого діє страхове покриття та в разі настання страхового випадку під час якого Страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату (відшкодування) відповідно до умов договору страхування;

товари українського походження - товари, що повністю вироблені або піддані достатній переробці в Україні відповідно до критеріїв, установлених Митним кодексом України;

торговий (комерційний) кредит – передбачене у ЗЕД відстрочення або розстрочення оплати іноземним покупцем товарів (робіт, послуг), що поставляються (виконуються, надаються) за таким ЗЕД;

торговий оборот (товарообіг) – обсяг поставлених товарів (наданих послуг, виконаних робіт) у грошовому вираженні по ЗЕД із конкретним іноземним покупцем за звітний період, зазначений у договорі страхування.

2.2. Терміни «вигодонабувач», «страхувальник», «страховий ризик», «страховий випадок», «страхова сума», «страховий тариф», «страхова премія» вживаються в цій Політиці у значеннях, наведених у Законі України «Про страхування».

2.3. Інші терміни, які вживаються в цій Політиці, застосовуються у значеннях, наведених у законодавстві України. Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено Політикою, та не може бути визначено, виходячи із законодавства, то такий термін (найменування або поняття) використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

3. Загальні умови страхування

3.1. Предметом договору страхування є передача страхувальником за плату ризику, пов'язаного з об'єктом страхування, Страховику на умовах, визначених договором страхування.

3.2. Об'єктом страхування за договором страхування є можливі збитки страхувальника внаслідок повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за ЗЕД перед страхувальником в частині сплати дебіторської заборгованості за таким ЗЕД.

3.3. Згідно з договором страхування, укладеним відповідно до цієї Політики, Страховик зобов'язується за визначену договором страхування плату (страховий платіж) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику (вигодонабувачу) понесеного ним збитку унаслідок повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за ЗЕД в частині сплати дебіторської заборгованості за таким ЗЕД.

3.4. Договір страхування укладається у письмовій формі з дотриманням вимог Цивільного кодексу України, встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», або в порядку, передбаченому законодавством про електронну комерцію. Укладення договору страхування може посвідчуватися страховим полісом, сертифікатом.

3.5. Для укладення договору страхування страхувальник подає Страховику письмову заяву про намір укласти договір страхування за формою, встановленою Страховиком, та надає документи, перелік та вимоги до яких визначені в такій заяві або в окремому документі Страховика. Після укладення договору страхування заява, додані до неї документи та інша інформація і відомості, надані страхувальником чи від його імені, вважаються невід'ємною частиною договору страхування.

Політика страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)

3.6. Подання заяви про намір укласти договір страхування не зобов'язує Страховика та/або страхувальника до укладення договору страхування.

3.7. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, наданих ним у заяві про намір укласти договір страхування та/або доданих до неї документах.

3.8. Умовами договору страхування може бути передбачено одночасне страхування дебіторської заборгованості декількох (двох і більше) іноземних покупців.

3.9. Страхувальником згідно із цією Політикою є український експортер, який здійснює на підставі ЗЕД експорт товарів, робіт, послуг українського походження, які відповідають умовам статті 8 Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності».

3.10. Страхувальник може визначити іншу особу (вигодонабувача), яка відповідно до договору страхування або законодавства має право на страхове відшкодування. Страхувальник, якщо інше не передбачено договором страхування, має право до настання страхового випадку змінити вигодонабувача шляхом ініціювання внесення змін до договору страхування.

3.11. Страховий захист діє протягом усього строку дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

3.12. Договором страхування можуть бути передбачені часові обмеження щодо дії страхового захисту за договором страхування (періоди страхування) в межах загального строку дії договору страхування.

3.13. Вимоги щодо умов страхування та вимоги до страхувальника визначаються договором страхування, внутрішніми документами Страховика та законодавством. Договором страхування можуть бути передбачені вимоги до ЗЕД.

4. Страхове покриття

4.1. Страхове покриття за конкретним договором страхування включає сукупність страхових ризиків, на випадок настання яких здійснюється страхування, об'єкт страхування, строк дії, грошовий еквівалент страхового захисту, а також територію дії страхового захисту.

4.2. Страхове покриття діє у відношенні застрахованої дебіторської заборгованості, яка на дату прийняття рішення Страховиком про визнання або невизнання випадку страховим відповідає всім таким вимогам:

4.2.1. виникла з поставки товару (виконання робіт, надання послуг) за ЗЕД та на умовах надання торгового кредиту;

4.2.2. підтверджена інвойсом, виставленим страхувальником іноземному покупцю відповідно до вимог законодавства та ЗЕД;

4.2.3. виникла на підставі інвойсу, виставленого в період дії кредитного ліміту і відповідає додатковим умовам, зазначеним у рішенні Страховика щодо кредитного ліміту, якщо такі(умови) було встановлено;

4.2.4. заявлена в заяві (декларації) про товарообіг, якщо умовами страхування передбачається подання страхувальником заяви (декларації) про товарообіг;

4.2.5. виникла за ЗЕД, який відповідає вимогам, зазначеним в договорі страхування (у разі якщо такі вимоги передбачено договором страхування);

4.2.6. строк сплати якої не настав на момент початку дії кредитного ліміту;

4.2.7. виникла за товари (роботи, послуги), що прийняті іноземним покупцем;

4.2.8. прийнята Страховиком на страхування в межах кредитного ліміту;

4.2.9. страховий платіж за страхування якої сплачено в повному розмірі та у строки, відповідно до умов договору страхування.

4.3. Дія страхового покриття за договором страхування не поширюється на винятки із

страхових випадків та обмеження страхування, зазначені у такому договорі страхування.

4.4. Строк страхового покриття відповідає строку дії договору страхування, а у разі встановлення періодів страхування – строку кожного окремого періоду страхування, за який страхувальником сплачено страховий платіж у строк та в розмірі, згідно із умовами договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.5. Страхове покриття у відношенні застрахованої дебіторської заборгованості припиняє свою дію:

4.5.1. після анулювання кредитного ліміту на іноземного покупця, в межах якого дебіторська заборгованість приймалась Страховиком на страхування;

4.5.2. у день припинення дії договору страхування (у тому числі дострокового) відповідно до умов договору страхування.

4.6. Договором страхування можуть передбачатися територіальні обмеження щодо дії страхового покриття.

5. Страхові ризики та страхові випадки

5.1. Страховий ризик має відповідати таким ознакам:

5.1.1. вірогідність та ймовірність настання;

5.1.2. неможливість передбачити конкретний час, місце, обставини настання події, а також розмір шкоди в разі настання страхового випадку;

5.1.3. відсутність ймовірності невідворотності настання події в період дії договору страхування, про що страхувальник або Страховик заздалегідь були або мали бути повідомлені;

5.1.4. настання події спричинить негативні матеріальні наслідки для страхового інтересу страхувальника або інших осіб, визначених у договорі страхування;

5.1.5. настання події не пов'язано з навмисними діями страхувальника або інших осіб, визначених у договорі страхування (крім випадків, визначених законом або міжнародним звичаєм), і не передбачає отримання неправомірної вигоди.

5.2. Страховим ризиком за цією Політикою є ризик повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за ЗЕД перед страхувальником в частині сплати дебіторської заборгованості за таким ЗЕД.

5.3. Страховим випадком є повне або часткове невиконання іноземним покупцем зобов'язань за ЗЕД перед страхувальником в частині сплати дебіторської заборгованості за таким ЗЕД, що призвело до понесення страхувальником збитків.

5.4. Подія, ризик виникнення якої застрахований, вважається такою, що настала, - у день, визначений умовами ЗЕД або інвойсом як кінцева дата сплати, а при наданні страхувальником іноземному покупцю додаткової відстрочки платежу – як кінцева дата додаткової відстрочки платежу іноземним покупцем страхувальнику дебіторської заборгованості за поставлені товари (роботи, послуги), якщо до закінчення такого дня іноземний покупець не здійснив відповідну сплату.

5.5. Подія, ризик виникнення якої застрахований та яка настала, може бути визнана страховим випадком – після закінчення періоду очікування та встановлення Страховиком факту, причин та обставин настання такої події, визначення розміру збитку.

6. Винятки із страхових випадків та обмеження страхування

6.1. Не є страховими випадками події, що стались у зв'язку або унаслідок:

6.1.1. підробки документів, обману, шахрайства з боку страхувальника (його

працівників, посадових осіб, учасників, засновників, власників страхувальника та/або осіб, які діяли за дорученням (усним чи письмовим) страхувальника) та/або іноземного покупця (його працівників, посадових осіб, учасників, засновників, власників іноземного покупця та/або осіб, які діяли за дорученням (усним чи письмовим) іноземного покупця);

6.1.2. порушення або невиконання страхувальником зобов'язань, передбачених ЗЕД. У разі виникнення спору страхувальник повинен довести в судовому порядку, що узгоджені умови ЗЕД були ним виконані;

6.1.3. надання іноземному покупцю додаткової відстрочки платежу без узгодження із Страховиком, якщо додаткова відстрочка платежу не була передбачена договором страхування або разом із торговим (комерційним) кредитом перевищує максимальний строк торгового (комерційного) кредиту, установлений договором страхування;

6.1.4. визнання недійсним у судовому порядку ЗЕД, у тому числі з підстав невідповідності вимогам законів України або міжнародних договорів України;

6.1.5. порушення страхувальником (його працівниками, посадовими особами, учасниками, засновниками, власниками страхувальника та/або особами, які діяли за дорученням (усним чи письмовим) страхувальника) положень чинного законодавства України (у тому числі укладання угод, що не відповідають вимогам законодавства);

6.1.6. порушення або невиконання страхувальником або його представниками, які виступають від його імені та/або його агентами, транспортними та іншими підрядниками, іншими уповноваженими представниками вимог законодавства, рішень або розпоряджень державних та/або адміністративних органів щодо зовнішньої торгівлі або обігу валюти, чинних у країні страхувальника;

6.1.7. несплати дебіторської заборгованості іноземним покупцем, який є пов'язаною особою зі страхувальником;

6.1.8. неотримання страхувальником, його підрядником, субпідрядником або їх представниками необхідних ліцензій та дозволів по товарам та послугам, експорт яких суперечить діючим заборонам й обмеженням в Україні, та/або транзиту – у транзитних країнах;

6.1.9. відвантаження товару та/або надання робіт/послуг, наданих без необхідних дозволів або з їх порушенням, або всупереч заборонам, передбаченим законодавством України та/або законодавством країни іноземного покупця, включаючи відміну експортної ліцензії, якщо страхувальник був проінформований про це до відвантаження товару та/або надання робіт/послуг;

6.1.10. прийняття країною іноземного покупця юридичних норм, згідно з якими платіж, здійснений іноземним покупцем у локальній валюті, звільняє іноземного покупця від зобов'язань щодо здійснення платежів, незважаючи на те, що внаслідок коливань курсу валют платіж, здійснений іноземним покупцем, після конвертації у валюту ЗЕД на дату сплати дебіторської заборгованості не є достатнім для повного виконання зобов'язань іноземним покупцем;

6.1.11. впливу ядерної енергії в будь-якій формі, радіації або радіоактивного забруднення;

6.1.12. дії хімічної, біологічної, біохімічної або електромагнітної зброї, кібератаки;

6.1.13. настання подій, які не зазначені в договорі страхування як страхові ризики.

6.2. Страховик не відшкодовує збитки страхувальника та/або заборгованість:

6.2.1. у формі непрямих збитків, в тому числі будь-які штрафні санкції (неустойки, штрафи, пені), судові витрати тощо, якщо інше не передбачено договором страхування;

6.2.2. що виникли внаслідок інфляції, зміни в курсах валют, якщо інше не передбачено договором страхування;

6.2.3. у вигляді витрат на проведення платежів;

6.2.4. що підлягають сплаті безвідкличним акредитивом і підтверджуються банком, заснованим в Україні;

6.2.5. що підлягають оплаті до поставки товару/робіт/послуги (передоплата) або в день виставлення інвойсу;

6.2.6. що виникли за дебіторською заборгованістю, не заявленою в заяві (декларації) про товарообіг, якщо подання заяви (декларації) про товарообіг передбачено договором страхування;

6.2.7. що є предметом спору;

6.2.8. що виникли у зв'язку з відмовою іноземним покупцем від прийняття товару (робіт, послугу), що не є предметом спору;

6.2.9. у вигляді матеріальної компенсації моральної шкоди за пониження ділової репутації;

6.2.10. що виникли внаслідок подій, що сталися в країнах, на які не розповсюджується страхове покриття, зазначених в договорі страхування;

6.2.11. у вигляді компенсацій за знищення чи пошкодження товару, що постачається іноземному покупцю; додаткових витрат, що виникли у страхувальника у зв'язку зі скаргами іноземного покупця на наявність дефектів товару, що постачається та/або неякісно виконану роботу та/чи надану послугу;

6.2.12. у вигляді неотриманих страхувальником доходів, які могли би бути отримані останнім, якби іноземний покупець виконав свої зобов'язання за ЗЕД належним чином (упущена вигода).

6.3. Договором страхування можуть бути передбачені також інші додаткові винятки із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать цій Політиці і законодавству.

7. Підстави відмови у виплаті страхового відшкодування

7.1. Підставою для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

7.1.1. навмисні дії страхувальника (у тому числі його працівників, посадових осіб, власників, засновників, учасників та/або осіб, які діяли за дорученням (усним чи письмовим) страхувальника) або особи, на користь якої укладено договір страхування (вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, вчинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони, або випадків, визначених законом чи міжнародними звичаями;

7.1.2. вчинення страхувальником (у тому числі його працівниками, посадовими особами, власниками, засновниками, учасниками та/або особами, які діяли за дорученням (усним чи письмовим) страхувальника) або особою, на користь якої укладено договір страхування (вигодонабувачем), умисного кримінального правопорушення, що призвело до настання страхового випадку;

7.1.3. подання страхувальником під час укладання договору страхування та/або в ході його виконання неправдивих відомостей про об'єкт страхування, обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, або про факт настання страхового випадку;

7.1.4. одержання страхувальником або особою, на користь якої укладено договір страхування (вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, яка їх заподіяла та/або іншої третьої особи. Якщо збиток відшкодований частково, страхове відшкодування здійснюється з вирахуванням суми, отриманої від зазначеної особи як відшкодування збитків;

7.1.5. несвоєчасне повідомлення страхувальником (особою, визначеною у договорі страхування або законодавством (вигодонабувачем)) Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку без поважних причин або невиконання інших обов'язків, визначених договором страхування або законодавством, якщо це призвело до неможливості Страховика встановити факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір

завданого збитку;

7.1.6. наявність обставин, які є винятками із страхових випадків та обмеженнями страхування, передбаченими договором страхування;

7.1.7. невжиття страхувальником заходів щодо запобігання або зменшення збитків;

7.1.8. створення страхувальником або особою, на користь якої укладено договір страхування (вигодонабувачем), перешкоди Страховикові у визначенні факту, причин та обставин настання страхового випадку або розміру завданого збитку;

7.1.9. відмова страхувальника від грошових претензій за ЗЕД та/або свого права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, або в разі, якщо здійснення цього права стало неможливим з вини страхувальника;

7.1.10. передача (відступлення, продаж) страхувальником прав вимоги за ЗЕД третій особі без письмового погодження з Страховиком;

7.1.11. якщо протягом строку дії договору страхування страхувальник та іноземний покупець стали пов'язаними між собою особами;

7.1.12. невідповідність ЗЕД встановленим у договорі страхування вимогам, якщо такі вимоги були встановлені договором страхування;

7.1.13. якщо страхувальник втратив страховий інтерес (передав/відступив/продав свої права вимоги) щодо застрахованої дебіторської заборгованості. Якщо страховий інтерес було втрачено (передано/відступлено/продано права вимоги) частково, то відшкодування завданих страхувальнику збитків здійснюється Страховиком у тій самій пропорції, як і відношення дебіторської заборгованості, по якій залишився страховий інтерес страхувальника до загального розміру застрахованої дебіторської заборгованості;

7.1.14. невідповідність дебіторської заборгованості, на дату прийняття Страховиком рішення про визнання або невизнання випадку страховим, всім вимогам, зазначеним у підпунктах пункту 4.2 цієї Політики;

7.1.15. невиконання страхувальником зобов'язань, передбачених договором страхування, якщо це призвело до неможливості Страховика встановити факт, причини та обставини настання страхового випадку або розмір заподіяної шкоди (збитків);

7.1.16. якщо під час досудового розслідування встановлено обставини, що заперечують визнання події страховим випадком (закриття кримінального провадження, розслідування події за ознаками іншого злочину, що підтверджено відповідним витягом з Єдиного реєстру досудових розслідувань чи постановою компетентного органу);

7.1.17. якщо страхувальник не надав у термін, визначений Страховиком, оригіналів документів, які раніше були надані страхувальником у вигляді копій документів та/або електронних копій оригіналів паперових документів;

7.1.18. наявність інших підстав, встановлених законодавством.

7.2. Договором страхування можуть бути передбачені також інші додаткові підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству.

7.3. Рішення Страховика про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування може бути оскаржено страхувальником у судовому порядку.

8. Порядок визначення розміру страхових сум

8.1. Страхова сума може бути встановлена за договором страхування в цілому (при страхуванні окремої поставки за ЗЕД чи ЗЕД із однією поставкою) або за окремим об'єктом страхування (окремо за кожним інвойсом при страхуванні товарообігу). Страхова сума встановлюється у валюті ЗЕД.

8.2. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком та

страхувальником та не може перевищувати 85 відсотків суми ЗЕД/інвойсу.

8.3. В договорі страхування визначаються кредитні ліміти щодо кожного окремого іноземного покупця, які обмежують максимально допустиму суму дебіторської заборгованості іноземного покупця перед страхувальником, в межах якої Страховик приймає на страхування конкретні дебіторські заборгованості, за умови їх відповідності вимогам, передбаченим договором страхування.

8.4. Сукупна страхова сума за інвойсами одного іноземного покупця або страхова сума, встановлена за договором страхування в цілому, не можуть перевищувати кредитний ліміт, встановлений для такого іноземного покупця та зазначений в договорі страхування.

8.5. Страхування дебіторської заборгованості здійснюється протягом строку дії договору страхування у хронологічному порядку в межах кредитного ліміту для конкретного іноземного покупця. Незастрахована частина дебіторської заборгованості через перевищення кредитного ліміту може бути застрахованою лише тоді, коли попередня застрахована дебіторська заборгованість буде сплачена іноземним покупцем.

8.6. Кредитний ліміт іноземного покупця та страхова сума, за якими стався страховий випадок, після кожної виплати страхового відшкодування зменшуються на розмір такої виплати.

8.7. Для встановлення, підвищення, зменшення, підтримання або анулювання кредитного ліміту страхувальник подає до Страховика письмову заяву щодо кредитного ліміту за формою, встановленою договором страхування. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, зазначених ним у заяві щодо кредитного ліміту, яка (заява) у разі встановлення Страховиком кредитного ліміту, стає невід'ємною частиною договору страхування. Зміни щодо підвищення або зменшення кредитного ліміту оформлюються письмово, шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування, та не можуть застосовуватися до кредитного ліміту іноземного покупця, за яким сталася подія, що має ознаки страхового випадку, до моменту її врегулювання.

8.8. Страховик має право анулювати кредитний ліміт в порядку та на умовах, передбачених договором страхування.

8.9. Договором страхування може бути передбачена франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування.

8.10. Франшиза може бути умовною або безумовною і може встановлюватися у відсотковому значенні від страхової суми або розміру страхового відшкодування, в абсолютному розмірі або в інших розрахункових одиницях, визначених договором страхування.

8.11. У разі встановлення умовної франшизи Страховик не відшкодовує частину збитку, яка не перевищує розмір франшизи, але відшкодовує збитки в повному обсязі, якщо збиток перевищує розмір франшизи.

8.12. У разі встановлення безумовної франшизи Страховик вираховує розмір франшизи при здійсненні страхового відшкодування за кожним страховим випадком.

8.13. В договорі страхування встановлюється ліміт за договором страхування, який визначається Страховиком як максимальний (граничний) сукупний розмір усіх діючих кредитних лімітів за договором страхування, що встановлюється в гривні.

8.14. Договором страхування в межах страхової суми можуть визначатися ліміти відповідальності Страховика за окремим об'єктом страхування, страховим ризиком або страховим випадком, групою страхових ризиків та/або страхових випадків, окремим ЗЕД тощо.

9. Порядок розрахунку та сплати страхового платежу (страхової премії)

9.1. Договором страхування може бути передбачено один з двох зазначених нижче

Політика страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)

варіантів розрахунку страхового платежу. Конкретний варіант розрахунку страхового платежу обирається страховальником при укладенні договору страхування та залежить від умов страхування дебіторської заборгованості:

9.1.1. за умови страхування товарообігу страховий платіж розраховується Страховиком окремо за кожним інвойсом, на підставі якого виникає дебіторська заборгованість шляхом помноження суми інвойсу та страхового тарифу, встановленого для кожного іноземного покупця.

9.1.2. за умови страхування ЗЕД з однією поставкою або окремої поставки за ЗЕД, страховий платіж розраховується Страховиком шляхом помноження страхової суми, встановленої за договором страхування в цілому, та страхового тарифу.

9.2. При страхуванні товарообігу страховальник зобов'язаний за кожний звітний місяць, у якому діяв кредитний ліміт, надіслати на адресу Страховика протягом 15 (п'ятнадцяти) календарних днів після закінчення звітного періоду або з іншою періодичністю, встановленою в договорі страхування, заяву (декларацію) про товарообіг за формою, визначеною договором страхування, із зазначенням інвойсів, на підставі яких виникає дебіторська заборгованість, за кожним із іноземних покупців, для яких в цьому звітному періоді діяв кредитний ліміт, якщо інше не передбачено договором страхування. Страховальник зобов'язаний включити в загальну вартість торгового обороту всі без винятку суми, зокрема, такі:

9.2.1. усі можливі знижки за виконання плану продажів іноземним покупцем, дострокове погашення тощо;

9.2.2. кредит-ноти, оформлені страховальником щодо відвантаження/постачання товару, повернутого страховальнику іноземним покупцем більше ніж через 14 днів після виставлення рахунку-фактури (інвойсу, рахунку на оплату);

9.2.3. щодо постачання товару та/або наданих робіт/послуг відповідно до умов ЗЕД без можливості його дострокового розірвання, застрахованих відповідно до цієї Політики.

9.3. Страховальник має право виключити з торгового обороту суму:

9.3.1. податку на додану вартість, якщо інше не передбачено договором страхування;

9.3.2. дебіторської заборгованості, на яку не поширюється страховий захист згідно з цією Політикою.

9.4. Сплата страхового платежу не зобов'язує Страховика до виплати страхового відшкодування. Для виконання такого обов'язку необхідно, щоб причина та обставини настання збитків відповідали умовам договору страхування.

9.5. Розмір страхового платежу протягом дії договору страхування може бути змінений за згодою сторін договору страхування у таких випадках:

9.5.1. якщо протягом дії договору страхування виявлені нові обставини, що зменшують ймовірність настання страхового випадку та/або зменшують розмір потенційного збитку, страховальник може вимагати від Страховика відповідного зменшення розміру страхового платежу;

9.5.2. якщо протягом дії договору страхування виявлені нові обставини, що збільшують ймовірність настання страхового випадку та/або збільшують розмір потенційного збитку (суттєві обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику), Страховик може збільшити розмір страхового платежу без зміни розміру страхової суми. Перелік таких обставин зазначається в договорі страхування.

У разі відмови страховальника від внесення відповідних змін до договору страхування Страховик має право достроково припинити договір страхування у порядку, передбаченому договором страхування.

9.6. Днем сплати страхового платежу вважається день надходження грошових коштів на поточний рахунок Страховика у повному обсязі.

9.7. Страховий платіж за договором страхування визначається Страховиком у валюті

страхової суми та сплачується страхувальником на підставі рахунку, наданого Страховиком, у гривні за офіційним курсом Національного банку України на день сплати страхового платежу.

10. Порядок визначення базових тарифів

10.1. Базові страхові тарифи визначаються Страховиком окремо для кожного іноземного покупця з урахуванням політичного ризику країни місцезнаходження іноземного покупця, його кредитного рейтингу та умов договору страхування.

10.2. Страховик визначає страхові тарифи, здійснює андеррайтинг та оцінку ризиків у відповідності до внутрішніх документів Страховика.

11. Загальний порядок і умови здійснення страхових виплат

11.1. У разі настання події, що має ознаки страхового випадку, страхувальник зобов'язаний протягом строку, зазначеного в договорі страхування, але не пізніше 3 (трьох) робочих днів з дня наступного за днем, визначеним у ЗЕД або інвойсі як кінцева дата сплати, а при наданні додаткової відстрочки платежу – як кінцева дата додаткової відстрочки сплати іноземним покупцем дебіторської заборгованості за поставлені товари (надані послуги, виконані роботи), повідомити Страховика про настання такої події шляхом подання письмового повідомлення за формою, установленною Страховиком.

11.2. Для отримання страхового відшкодування страхувальник (його правонаступник або треті особи, визначені договором страхування) зобов'язаний надати Страховику письмову заяву про виплату страхового відшкодування за формою, установленною Страховиком, та інші документи, передбачені договором страхування, що підтверджують факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку, і розмір завданого збитку.

Заява про виплату страхового відшкодування та інші документи, передбачені у абзаці першому цього пункту, повинні бути надані страхувальником Страховику з дня наступного за днем закінчення періоду очікування за першої можливості, але не пізніше ніж через 90 (дев'яносто) календарних днів з дня, наступного за днем закінчення періоду очікування. Строк, передбачений у першому реченні цього абзацу, може бути додатково подовжений за умови письмового погодження між страхувальником та Страховиком, але таке погодження повинно відбутися не пізніше, ніж за 7 (сім) робочих днів до дати закінчення дев'яносто денного строку.

Обов'язок підтвердження факту настання події, яка може бути визнана страховим випадком за договором страхування, покладається на страхувальника або іншу особу, визначену договором страхування (вигодонабувача).

11.3. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня отримання Страховиком від страхувальника останнього з документів, зазначених у договорі страхування, що підтверджують факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку, і розмір завданого збитку, якщо інший строк не передбачений у договорі страхування, Страховик зобов'язаний встановити факт, причини та обставини такої події та прийняти з урахуванням умов договору страхування рішення про визнання або невизнання випадку страховим, або рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування.

11.4. Страховик має право продовжити зазначений у пункті 11.3 Політики строк прийняття рішення про визнання або невизнання випадку страховим або відмову у виплаті страхового відшкодування, у разі якщо:

11.4.1. між страхувальником та іноземним покупцем існує спір щодо виконання вимог ЗЕД - до дати набрання чинності відповідного рішення суду, що розглядав спір, або до дати

врегулювання спору на досудовому (претензійному/позасудовому) етапі, що підтверджується листом сторони-ініціатора спору про врегулювання такого спору (відсутність претензій/рекламацій) або іншим документом (додатковою угодою тощо), підписаним спільно страхувальником та іноземним покупцем;

11.4.2. неможливо визначити розмір завданих збитків або встановити факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку на підставі наданих страхувальником документів, або наявні мотивовані сумніви в достовірності документів, що підтверджують факт, причини та обставини настання події або розмір завданих збитків - до моменту остаточного з'ясування факту, обставин і причин настання події, що має ознаки страхового випадку, та розміру завданих збитків (отримання додаткових документів, відповідних висновків/роз'яснень/рішень тощо компетентних органів, висновків незалежної експертизи тощо) та/або підтвердження автентичності документів, але на строк не більше ніж 90 (дев'яносто) календарних днів, якщо інше не передбачено договором страхування;

11.4.3. правоохоронними органами розпочато досудове розслідування (порушено кримінальне провадження) відносно працівників, посадових осіб, учасників, засновників та/або власників страхувальника та/або працівників, посадових осіб, учасників, засновників та/або власників іноземного покупця щодо поставки товару (виконання робіт, надання послуг) за ЗЕД - до закриття кримінального провадження або прийняття рішення суду у справі.

11.5. Рішення Страховика про невизнання випадку страховим або про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування або про продовження строку прийняття рішення оформлюється письмово в довільній формі з обґрунтуванням підстав прийняття відповідного рішення та протягом 10 (десяти) робочих днів від дня прийняття такого рішення надсилається страхувальнику (іншій особі, яка відповідно до договору страхування має право на отримання страхового відшкодування (вигодонабувачу)).

11.6. Здійснення виплати страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з договором страхування на підставі заяви страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених договором страхування) і рішення Страховика про визнання випадку страховим та здійснення виплати страхового відшкодування, що оформлюється страховим актом за формою, визначеною Страховиком на підставі наданих страхувальником документів. Страхове відшкодування не може перевищувати розмір прямого збитку, заподіяного страхувальнику та/або іншій особі, передбаченій договором страхування (вигодонабувачу). Непрямі збитки вважаються застрахованими лише у випадку, коли це прямо передбачено договором страхування.

11.7. У разі настання страхового випадку Страховик відшкодовує в межах страхової суми, збитки, які поніс страхувальник внаслідок повного або часткового невиконання іноземним покупцем зобов'язань за ЗЕД перед страхувальником в частині сплати дебіторської заборгованості за таким ЗЕД. Розмір збитків визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують понесені страхувальником збитки внаслідок настання страхового випадку.

11.8. Під час обчислення розміру збитків страхувальника застрахована прострочена і неоплачена дебіторська заборгованість зменшується на розмір:

11.8.1. будь-яких отриманих відшкодувань;

11.8.2. будь-яких сум, виплачених по банківській гарантії, за договором поруки, по іншим видам забезпечення, отриманого по відношенню до застрахованої за договором страхування дебіторської заборгованості;

11.8.3. сум взаємозаліків, контр-претензій;

11.8.4. сум повернення і виручки від реалізації товарів, на які страхувальник зберіг право власності;

11.8.5. суми втраченого страхового інтересу (передання/продаж/відступлення права вимоги) щодо застрахованої дебіторської заборгованості.

Політика страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)

11.9. Розмір завданих збитків зменшується Страховиком на розмір сум (платежів), отриманих страхувальником від іноземного покупця або інших третіх осіб на відшкодування збитків, що виникли внаслідок настання страхового випадку.

11.10. Якщо суми, зазначені в пункті 11.8 цієї Політики, будуть отримані страхувальником після виплати Страховиком страхового відшкодування, страхувальник зобов'язаний письмово протягом 5 (п'яти) робочих днів повідомити Страховика про отримання таких сум та в цей же строк повернути Страховику суму отриманого страхового відшкодування (або його відповідну частину).

11.11. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у валюті страхової суми. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком у гривні за офіційним курсом Національного банку України на день виплати. Виплата страхового відшкодування страхувальнику здійснюється Страховиком протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати прийняття відповідного рішення (оформлення страхового акту) безготівковим перерахуванням на банківський рахунок страхувальника.

11.12. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком у розмірі, визначеному згідно з умовами договору страхування, але не більше страхової суми, з вирахуванням франшизи, зазначеної в договорі страхування.

11.13. За умови страхування товарообігу сума виплат страхового відшкодування за одним або декількома страховими випадками за окремим інвойсом не може перевищувати страхової суми, встановленої за таким інвойсом. За умови страхування окремої поставки сума виплат страхового відшкодування за одним або декількома страховими випадками не може перевищувати страхової суми, встановленої за договором страхування у цілому.

11.14. Датою здійснення виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика.

11.15. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування з вини останнього шляхом сплати страхувальнику пені в розмірі 0,01 % суми несвоєчасно сплаченого страхового відшкодування за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України, що діє на момент прострочення платежу.

11.16. Страховик, після здійснення виплати страхового відшкодування за договором страхування, має право вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки, у розмірі здійсненого страхового відшкодування та інших пов'язаних із ним фактичних витрат.

До Страховика, після здійснення виплати страхового відшкодування, в межах такої виплати переходить право вимоги (суброгація), яке страхувальник або інша особа, визначена договором страхування, що одержала страхове відшкодування (вигодонабувач), має до особи, відповідальної за заподіяні збитки. Страхувальник зобов'язаний передати Страховику усі документи і докази, надати всю інформацію та здійснити всі необхідні заходи для забезпечення можливості реалізації Страховиком права вимоги.

Страхувальник на вимогу Страховика повинен укласти з останнім договір відступлення права вимоги.

11.17. З міркувань доцільності реалізації права вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки (стягнення заборгованості) або для спрощення правових процедур проти особи, відповідальної за заподіяні збитки, за спільною згодою страхувальник і Страховик можуть уповноважити одну із сторін договору страхування або іншу третю особу на вчинення дій щодо реалізації права вимоги (стягнення заборгованості).

11.18. Якщо здійснення права вимоги, що перейшло до Страховика після виплати страхового відшкодування, стало неможливим через дії (бездіяльність) страхувальника, Страховик має право вимагати повернення раніше виплаченої страхувальнику суми страхового відшкодування, а страхувальник зобов'язаний повернути таку суму протягом 3 (трьох) робочих

днів з дня отримання відповідної письмової вимоги від Страховика.

11.19. Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику суму виплаченого страхового відшкодування протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання письмової вимоги Страховика в разі, якщо працівників, посадових осіб, учасників, засновників, власників страхувальника та/або осіб, які діяли за дорученням (усним чи письмовим) страхувальника, визнано судом винними в скоєнні злочину, пов'язаного з порушенням законодавства про боротьбу з корупцією, або визнано винними у скоєнні іншого злочину, який призвів до настання страхового випадку.

12. Особливі умови

12.1. Умови цієї Політики, у тому числі не включені до тексту договору страхування, але такі, що не суперечать умовам договору страхування, обов'язкові для виконання страхувальником та Страховиком.

12.2. Окремі положення цієї Політики можуть бути змінені, виключені або доповнені умовами, іншими ніж передбачені цією Політикою, за погодженням між страхувальником та Страховиком, урахуваючи конкретні умови страхування під час укладання договору страхування, у разі, якщо такі зміни не суперечать законодавству України.

12.3. Слова, використані в однині, у тій мірі, що дозволяється контекстом, означають також слова у множині та навпаки.